

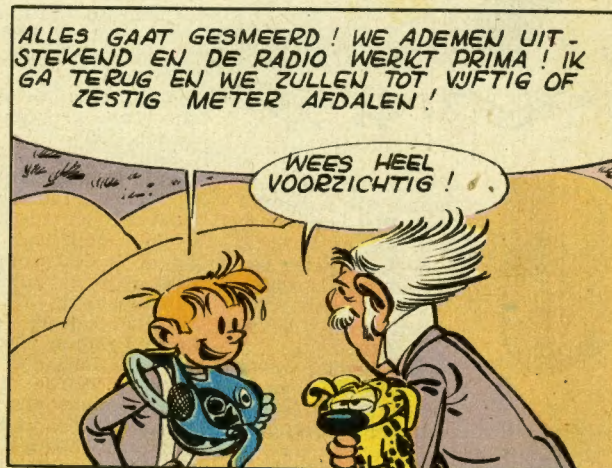
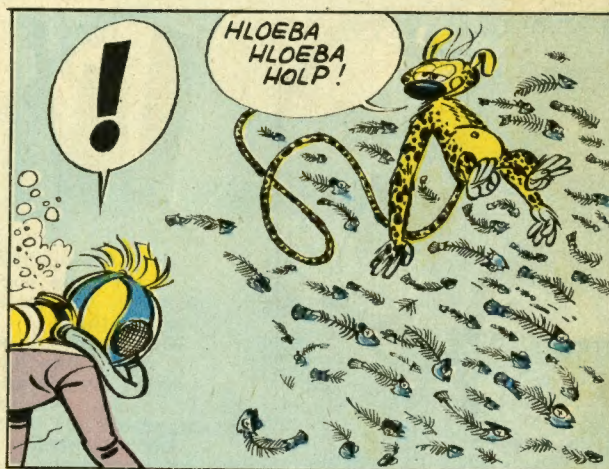
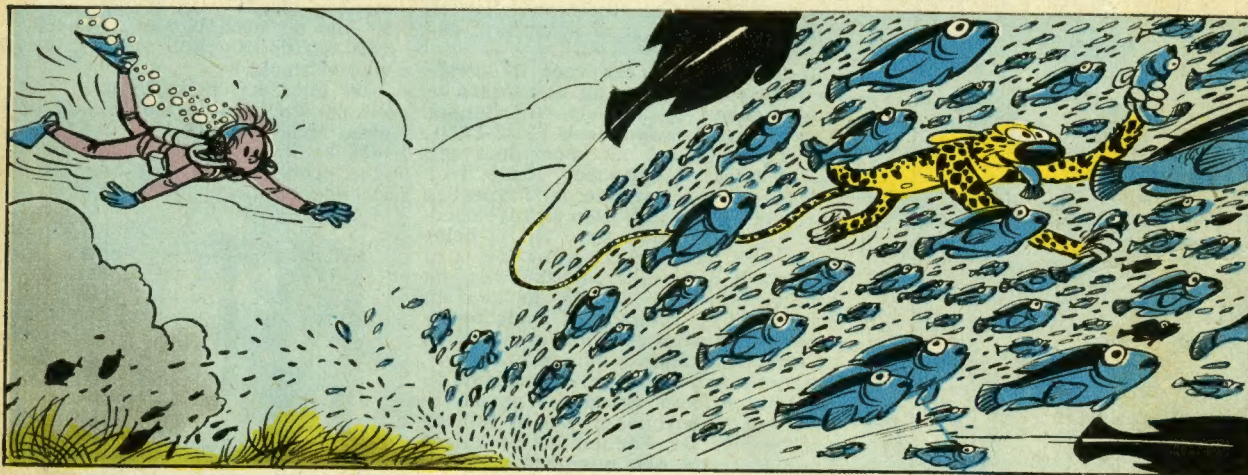
ROBBEDOES? SNUFFELTJE?

HEEFT OVERAL EEN ANTWOORD OP

BELGIE: 6 fr. — NEDERLAND: Losse nummers: 40 ct.

Weekblad. — 17e Jaargang.

Nr. 786. — 21 April 1955. — 24 blz.

SNUFFELTJE VERTELT OVER...

MICROBEN

kon van de tram en je doet: hadsje!... zonder hand of zakdoek voor de mond te houden, dan loopt de halve tram gevaar door jouw genies een verkoudheid op te lopen.

Weten jullie, dat het op en in ons lichaam krielt van microben?

O nee, rakkers, je hoeft nu niet bepaald verkouden te zijn om microben te hebben. Heus, we zitten er onder bedolven. Straks zullen we zien, dat we daar heel blij om moeten zijn. Zelfs om het bestaan van kwade microben, die ons geen kwaad zullen doen als we gezond leven.

Willen YURANDA uit Merksem en al de andere weetgierige rakkers en rakkeresjes dan eens goed luisteren?

Het woord «microben» zegt al, dat deze wezentjes microscopisch klein zijn. Met het blote oog kan je ze ook niet zien. De ontdekker moet derhalve in het bezit van een microscoop zijn geweest.

Inderdaad! De eer voor de eerste keer microben gezien en bestudeerd te hebben komt toe aan de Nederlander Antony van Leeuwenhoek (1632-1723). Hij kwam ze op het spoor met een zelf gemaakte microscoop. Knap, hè?

Die goeie man wist verder natuurlijk van geen toeten of blazen en hij noemde ze gewoon «diertjes». Dit is helemaal niet belachelijk, want het zijn inderdaad diertjes. Dadelijk kwam de wetenschappelijke wereld in rep en roer. Heel geleerde bazen zoals Needham, Spallanzini en Pasteur maakten er een diepgaande studie van.

Antony van Leeuwenhoek noemde ze diertjes. Andere geleerden gaven ze weer een andere naam. Tot in 1878 de heekkundige Dr. Sédillot en de letterkundige Littré hen microben doopten. En zo heten ze nog.

AT zijn nu eigenlijk microben?

Microben zijn levende, meestal éncellige wezentjes met uiterst kleine (microscopische) afmetingen.

Ze leven afzonderlijk, of bij elkaar in een «kolonie». Afzonderlijk zijn ze onmogelijk met het blote oog te zien. Microbenkoloniën zijn soms wel voor het blote oog zichtbaar.

Ook de microscoop, zelfs de modernste, blijft dikwijls in gebreke. De geleerden moeten allerlei middeltjes, bijvoorbeeld kleurstoffen, gebruiken. Maar ook dit volstaat niet altijd.

De microbenleer is onderverdeeld. En wel naargelang de microben met verschillende wetenschappen te maken hebben. Zo wordt de microbenleer bestudeerd in de biologie, de scheikunde, de landbouwkunde, de gezondheidsleer, enzovoort.

Zo spreken we dan ook over ziektemicroben, grondmicroben, bedrijfsmicroben.

Snuffel weet zeker, dat jullie grote ogen opzetten. Jullie denken natuurlijk, dat microben alleen maar iets met «ziekte» en «besmetting» te maken hebben. Mis hoor! Alleen dit: dank zij de «ziekte-microben» hebben de geleerden er zo'n diepgaande studie van gemaakt.

Jullie kennen natuurlijk allemaal Louis Pasteur. Deze geniale Fransman deed in 1860 een opzienbarende ontdekking. Tot dan toe meende men, dat de microben vanzelf ontstonden. Hij toonde echter in 1860 aan, dat microben niet vanzelf kunnen ontstaan, maar hun oorsprong vinden in wezen-

tjes, die hun ouders waren. Hiermee ontstond de eigenlijke microbenleer.

Nu kennen we twee soorten microben: de goeie en de schadelijke.

Laten we maar eens bij de goeie microben beginnen. Ze zijn van onschatbare waarde en verrichten heilzaam werk voor de samenleving. Vinden jullie dat vreemd?

Toch is het zo! Wat zou er met al de afvalproducten van mensen, dieren en planten gebeuren, zo er geen microben waren? Want zij zorgen ervoor, dat die onbruikbare producten verdwijnen of in nuttige bestanddelen worden omgezet.

Om jullie dat eens heel duidelijk te maken, gaan we wat goochelen met getallen:

De gemiddelde leeftijd van een mens bedraagt ongeveer 35 jaar. Laten we aannemen, dat een mens gemiddeld 50 kilo weegt. Dan... zouden er — daar op onze aardbol minstens 2.000.000 mensen leven — in 35 jaar: $50 \text{ kilo} \times 2.000.000 \times 35 \text{ jaar} = 3.500.000.000 \text{ kilo}$ lijken worden voortgebracht!

De microben helpen ons er van af. Zie je wel, dat ze niet alleen nuttig maar ook noodzakelijk zijn?

Waar leven is, daar zijn microben. Hun grote taak is: het bewerken van levende, organische stof tot dode, vaste stof

AAST die nuttige en goeie microben kennen we ook de kwaadaardige. Dat zijn die, welke ons menselijk organisme, of dat van dieren of planten aantasten, verzwakken of doen sterven.

Ook onder deze soort zijn er, die zelfs met de geweldige electronenmicroscoop niet te zien zijn. Deze totaal onzichtbare microben noemt men virussen of viri.

De kwaadaardige microben kunnen bij ons mensen bijvoorbeeld ziekten veroorzaken als: roodvonk, cholera, tuberculose, kinderverlamming, enz. Bij dieren bijvoorbeeld: mond- en klauwzeer, dolheid bij de hond, klem bij de paarden, enz. Maar ook bij de planten! Denk maar aan de aardappelplaag, de olmenziekte, de iepenziekte, de steenbrand in het tarwe en nog heel veel meer.

Hoe kunnen we zorgen, dat die kwaadaardige microben ons niet ziek maken? Heel eenvoudig: door heel goed voor je gezondheid te zorgen. Veel licht, veel lucht en veel zonneschijn. Naar buiten, rakkers! Goed eten, vooral groenten en vruchten, en... melk is goed voor elk! Verder 's winters niet in ijskoud water gaan liggen, maar ook niet de hele dag bij de gloeiende kachel hangen. Vroeg naar bed en vroeg op. Sport doen!

Zo worden jullie gezonde jongens en meisjes. En zo hoeven jullie helemaal niet bang te zijn voor die kwaadaardige microben. Wat natuurlijk niet wil zeggen, dat je niet moet oppassen voor besmettelijke ziekten. Als je op straat loopt, moet je niet bang zijn, dat je een dakpan op je hoofd krijgt. Maar aan de andere kant moet je niet met opzet een plekje opzoeken, waar leidekkers elke seconde een dakpan omhoog kieperen.

Je begrijpt was Snuffel bedoelt: aan de ene kant niet bang zijn, maar aan de andere kant het gevaar ook niet zoeken.

Tot de volgende week, beste rakkers. Intussen: met Robbedoes Vooruit en Vooraan!

Jullie bovenste beste SNUFFEL.

AN, hand voor je mond, als je hoest! — Piet, draai je om, als je niest!... Wel, rakkers, papa en mama zullen dit toch niet meer tegen jullie hoeven te zeggen?

Het is niet alleen erg onbeleefd om er zo maar op los te hoesten en te niezen, maar bovendien ook gevaarlijk.

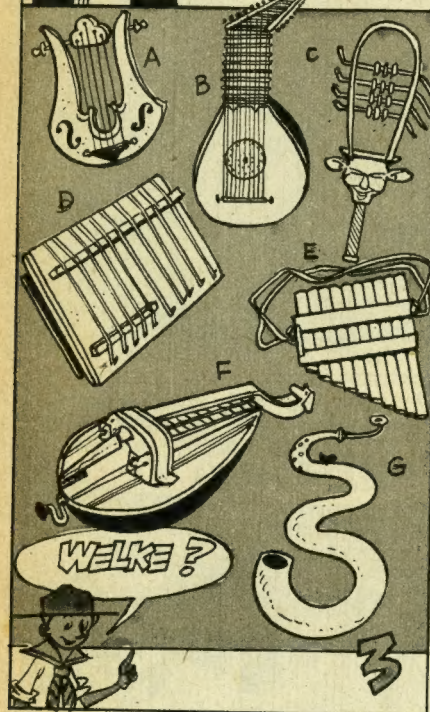
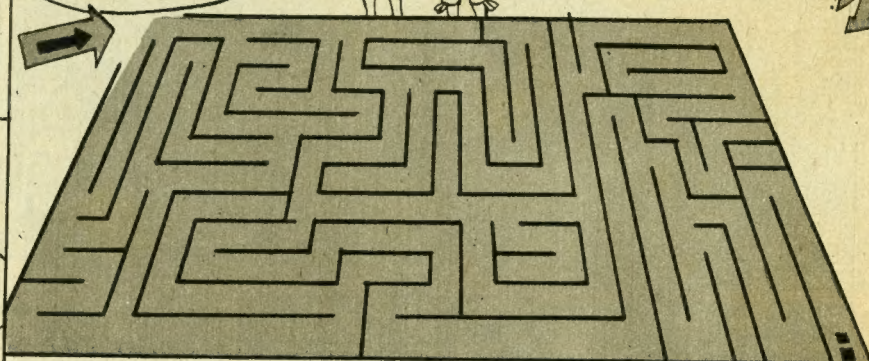
Sta je bijvoorbeeld op het achterbal-

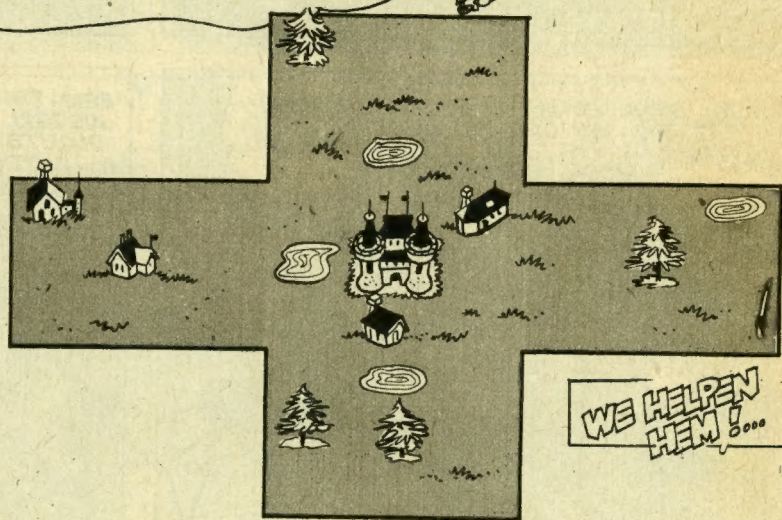

DROMMELS!... DE EIGENAAR VAN DIT SLOT HEEFT ZICH TEGEN ONGENODE BEZOEKERS BEVEILIGD!

NOU EN OF! HJ IS NIET MAKKELIJK TE BENADEREN!

HA! ZIJN JULLIE DAAR?... JE MOET ME HELPEN. IK WIL HET PARK OM HET KASTEEL HEEN IN 4 GE-LIJKE PERCELEN VER-DELEN, DIE STUKKEN MOETEN RECHTE AFSCHIEDINGEN HEBBEN EN WATER, EEN BOOM EN EEN HUIS BEVATTEN...

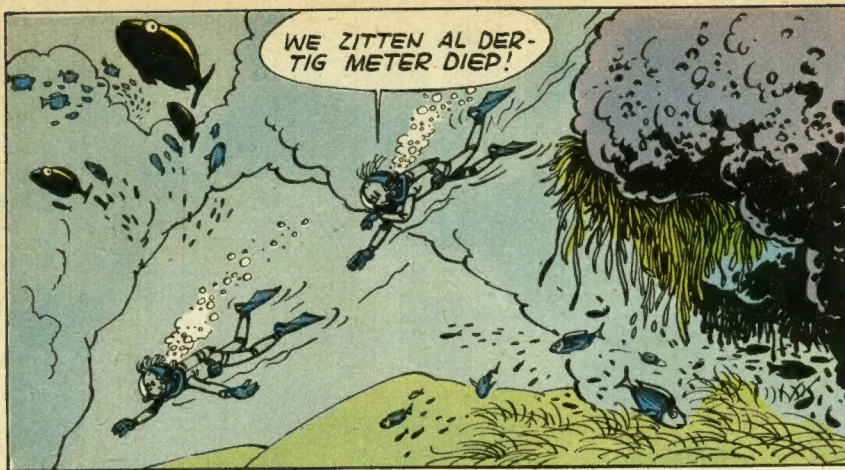
WAAR OF NIET WAAR ??...

1. een TRIANGEL is een muziekinstrument**
2. een HARPIJ ook**
3. STRADIVARIUS is een beroemd violist**
4. een LIER wordt met een strijktok bespeeld**
5. de VIOL is door L. da VINCI uitgevonden**

E. PAAPE. J. 114.

BUCK DANNY

NC-22654

ANTWOORDT NIET MEER

HALLO, GOOSE BAY!
HIER BANJO 1. VOLGENS
MIJN BEREKENINGEN
VLIEG IK AL LANG BINNEN
DE ACTIERADIUS VAN
UW RADAR... NEEMT
U MIJ WAAR?...
OVER!...

GOOSE BAY ROEPT
BANJO 1. U IS ONMOGE-
LUK MET DE RADAR OP
TE SPOREN. DE SNEEUW
BRENGT DE BOEI HELE
MAAL IN DE WAAR WE
ZULLEN HET MET
"GONIO" PROBE-
REN!

ZEND EEN ONAFGEBOKEN
SEIN UIT WAAROP WIJ KUNNEN
AFGAAN!

VLUG! MIJN
BRANDSTOFMETER
STAAT BUNA OP
NUL!

HALLO, BANJO 1... U ZIT OP
G.D.R. 0 15 (1)...
AFSTAND
ONMOGELIJK TE SCHATTEN!

O.K. IK VLIEG OP HET
RADIOKOMPAS!

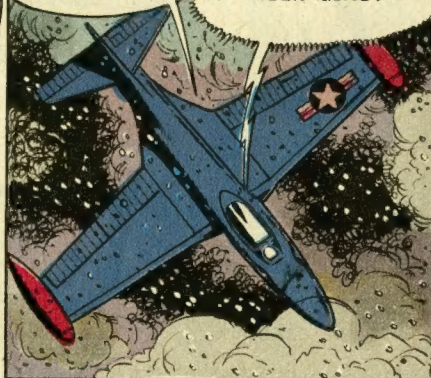

MAAR EEN PAAR
MINUTEN LATER...

HALLO... BANJO 1!...
ONZE I.L.S. ANTENNES (1)
ZIJN DOOR DE STORM
OMGEWAARD EN WIE ZIJN
G.G.O... LANDEN IS HIER
BESLIST UITGESLOTEN!

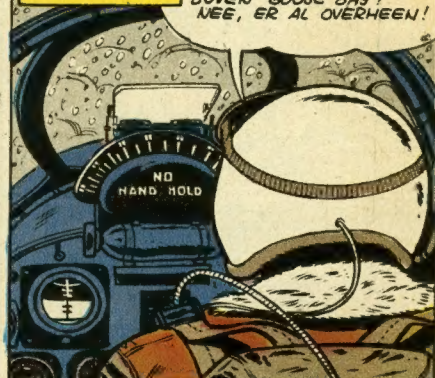
IK MOET LANDEN!
MIJN BENZINE
IS OP!

WIJ ZULLEN U ZOVEEL
MOGELIJK HELPEN, MAAR
LANDEN DOET U ALLEEN
OP EIGEN RISICO!

DE SECONDE
KRUIPEN VOOR-
BU. INEENS...

DROMMELS! DE NAALD
VAN MIJN RADIOKOMPAS IS
180° GEDRAAI'D. IK ZIT
BOVEN GOOSE BAY!
NEE, ER AL OVERHEEN!

(1) SYSTEEM VAN BLINDLANDEN.

OP DE GROND HEEFT DE RADIOGONIOME-
TER OOK BUCKS OVERVLIEGEN WAARGENO-
MEN, LOODRECHT BOVEN HET VLEGVELD.

HOOR, DAT
IS ZIJN
MOTOR!

GOOSE BAY AAN BANJO 1... Zz (1)... ZWENK 220°
RECHTS, RATE 1 (1)... VLIEG 2 MINUTEN, MET
MOTOR AF. KOERS 045. STEL UW HOOGTE-
METER OP G.F.E. IN 880 MILLIBAR (3).
DAAL TOT 700 VOET. MELD U DAN
WEER!

ROGER
(BEGREPEN)

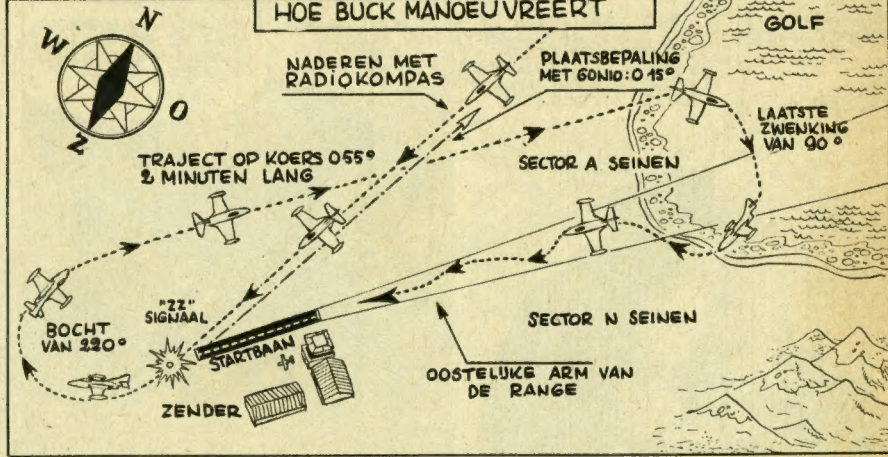
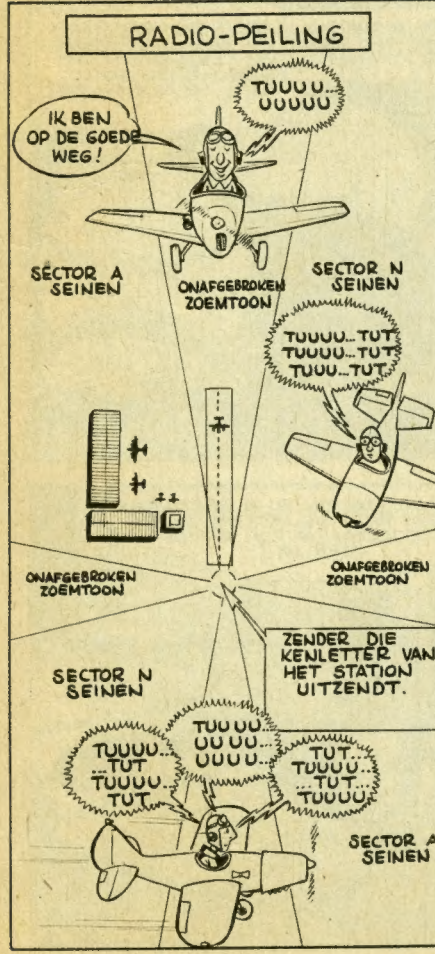
② U IS VLAK BOVEN ONS.
① 1 STREEPJE OP DE BOCHTAANWIJZER, HET
IS EEN LANGZAME BOCHT.
③ LUCHTDRUK OP DE GROND.

VLUG, STARTEN EN JE BENZINEWA-
GEN NAAR DE KOP VAN DE BAAN
225 RIDEN! IK KOM MET DE
JEEP NA!

INC. 5

RADIO RANGE

Elk modern vliegveld is toegerust met een «radio range». Dit systeem van landen zonder zicht stelt vliegtuigen die in de mist verdwaald zijn in staat zonder moeite een luchthaven te bereiken en in den blinde, maar onfeilbaar vlak voor de in gebruik zijnde landingsbaan uit te komen. De «radio range» is een radiozender die het morseteken N in twee tegenovergestelde richtingen uitzendt en de letter A in twee andere, eveneens tegengestelde richtingen. Op het snijpunt van die vier bundels doet het kruisen van de tekens N (—) en A (—) vier dunne bundels ontstaan waarin maar een onafgebroken zoemtoon is te horen. Die bundels vormen de armen van de «range». Een ervan ligt precies in de as van de landingsbaan. Ze zijn genummerd naar hun magnetische richting. Als een piloot een arm van de range kruist, hoort hij in zijn koptelefoon de zoemtoon op de seinen A of N volgen. Door middel van bepaalde manoeuvres kan hij makkelijk de bundel die hij tegenkomt thuisbrengen. Als hij eenmaal bepaald heeft op welke van de vier armen hij zich bevindt, houdt de vlieger deze koers en vliegt zodanig dat hij gedurig de zoemtoon in zijn koptelefoon hoort. Zo volgt hij een nauwkeurig bepaalde radioweg die hem zonder falen vlak boven het vliegveld brengt. Zodra hij maar even naar rechts of links afwijkt hoort de piloot het teken N of het teken A geleidelijk in de plaats van de zoemtoon komen. Vliegt hij loodrecht boven de zender die in het midden van de luchthaven staat, dan komt het toestel over een dood punt. Een korte poos houden alle signalen op en worden vervangen door de roepletter in morse van het vliegveld.

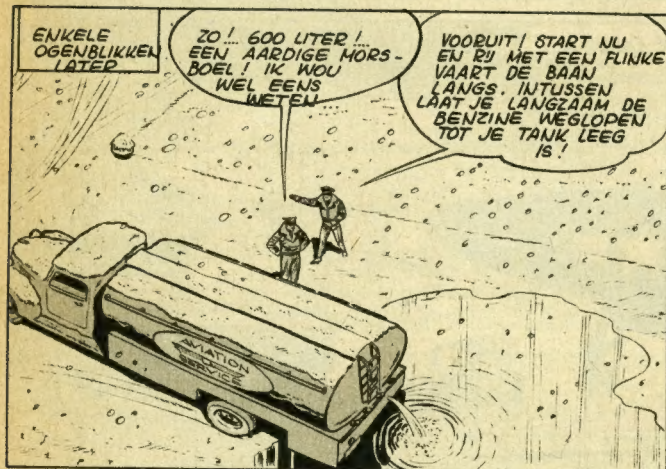
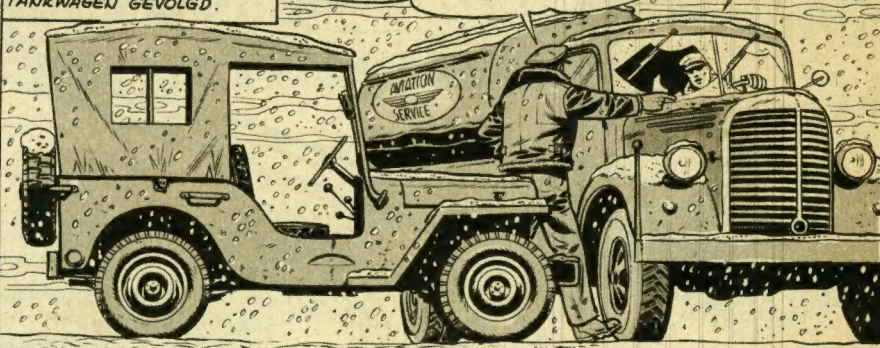

TERWIJL BUCK AAN HET MANOEUVREREN IS, IS DE COMMANDANT VAN HET VLEGVELD AAN HET BEGIN VAN DE STARTBAAN VERSCHENEN, NOG STEEDS DOOR DE TANKWAGEN GEVOLGD.

VLUG! JE WAGEN DWARS OVER DE BAAN. LAAT ER 600 LITER UIT LOPEN EN DAN GA JE WEER LINKS VAN DE BAAN STAAN, IN DE RICHTING WAARIN HIJ LANDT.

HOE NU?... GOED!

ENKELE OGENBLIKKEN LATER

ZO! 600 LITER! EEN AARDIGE MORS-BOEL! IK WOU WEL EENS WETEN

VOORUIT! START NU EN RIJ MET EEN FLINKE VAART DE BAAN LANGS. INTUSSEN LAAT JE LANGZAAM DE BENZINE WEGLOPEN TOT JE TANK LEEG IS!

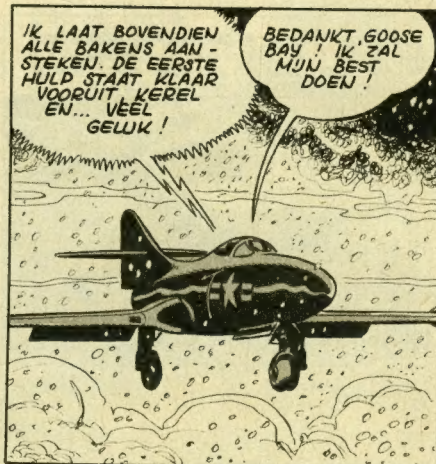

NU IS DE COMMANDANT TOCH STAPELGEK!

VLUG! MIJN WALKIE-TALKIE!

HALLO, BANVO 1... HIER GOOSE BAY! BLUF STIPT IN DE A3 VAN DE RANGE! GODRA U EEN ENORME VUURZEE ZIET, ALLES AFZETTEN. HET IS HET BEGIN VAN DE BAAN... STRUK RECHTS VAN DE VUURSTREEP NEER, DIE LOOPT EVENWUDIG MET DE "RUNWAY"!

IK LAAT BOVENDIEN ALLE BAKENS AAN STEKEN. DE EERSTE HULP STAAT KIJAR VOORUIT KEREL EN... VEEL GELUK!

BEDANKT, GOOSE BAY! IK ZAL MIJN BEST DOEN!

MOTORGERONK... HIJ IS 'T! KOMAAN, NU GAAT DE KOGEL DOOR DE KERK!

VUUR!

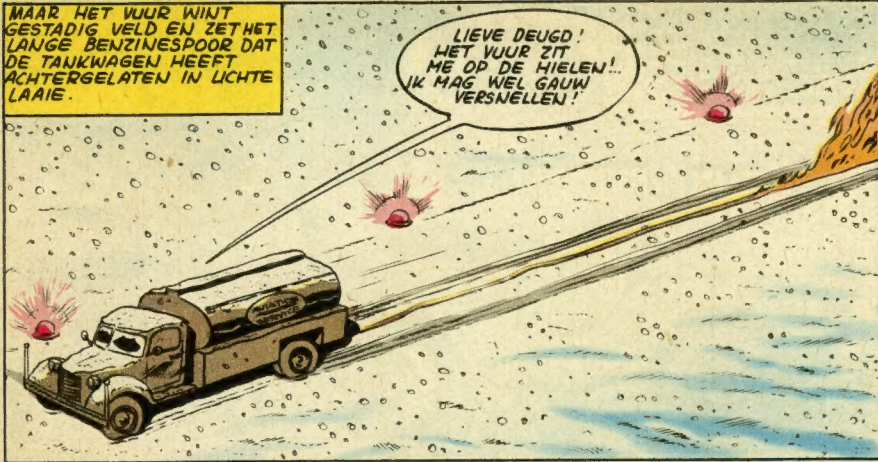
DE GEWELDIGE LICHT-GLOED BREEKT DOOR DE MIST!

KUK... KUK... DIE BENZINE BRANDT! DE KOP VAN DE BAAN!

N.C.F.

MAAR HET VUUR WINT
GESTADIG VELD EN ZETHET
LANGE BENZINESPOOR DAT
DE TANKWAGEN HEEFT
ACHTERGELATEN IN LICHT
LAAIE.

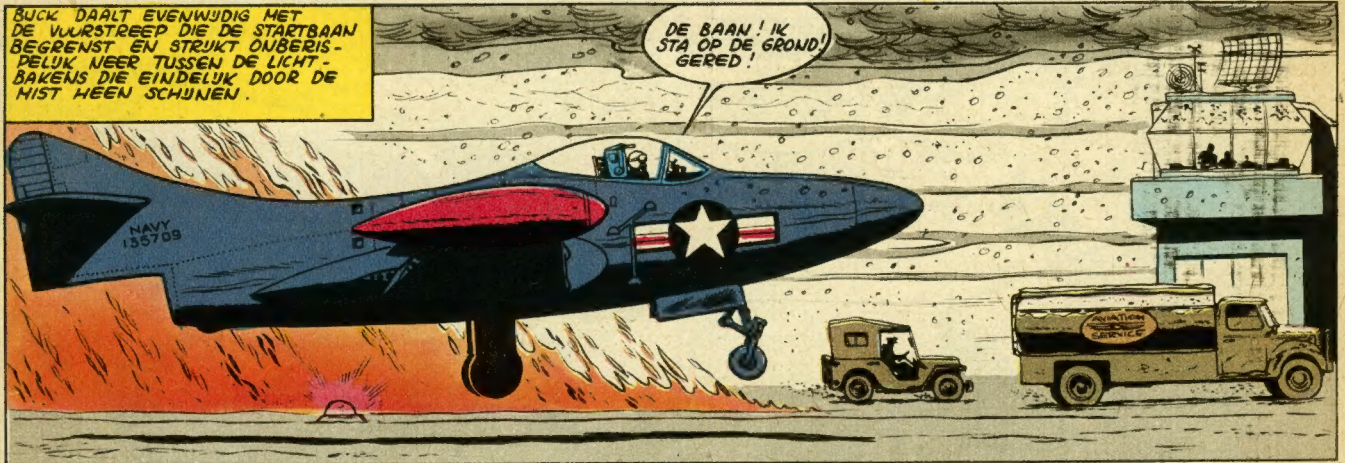
LIEVE DEUGD!
HET VUUR ZIT
ME OP DE HIELEN!
IK MAG WEL GAUW
VERSNELLEN!

TEGELIJKER-
TIJD...

IK STEEK DE KOP VAN DE
BAAN OVER DAAR IS DE
VUURSTREEP WAARNAAST
IK MOET NIEERSTRIJKE
AAN DE RECHTERKANT.
NU DE MOTOR EN DE TOE-
VOER AF!

BUCK DAALT EVENWYDIG MET
DE VUURSTREEP DIE DE STARTBAAN
BEGRENST EN STRUKT ONBERIS-
PELUK NEER TUSSEN DE LICHT-
BAKENS DIE EINDELUK DOOR DE
HIST HEEN SCHIJNEN.

DE BAAN! IK
STA OP DE GROND!
GERED!

LATER...
U VERDIJNT EEN STOEL IN DE
HEMEL, DAT MAG IK WEL ZEGGEN!
MIJN BENZINEMETER STOND OP
NUL. MAAR NU... HM... MOET IK
WEER WEGVLEIEN!

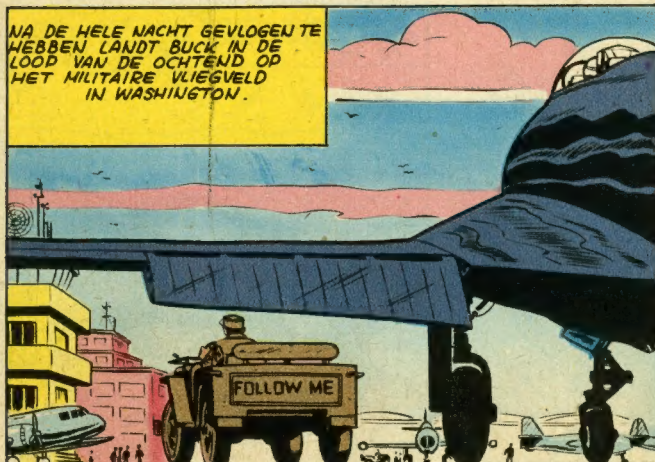
WABLIJF?!

VIJF UUR LANG BLUFT BUCK DOOR DE
BLIZZARD AAN DE GROND GENAGELD...
TENSLOTTE MAAKT HIJ VAN EEN LICHT
OPKLARING GEBRUIK OM TE STARTEN...

VERDRAAD! WAT HEB IK EEN GEWELDIGE
TIJD VERSPEELD IN GOOSE BAY... EN DAT
NOODWEER ZAL ME NOG MEER OPHOUDEN
ALS IK NOG MAAR TIJDIG IN
WASHINGTON LAND!

NA DE HELE NACHT GEVLOGEN TE
HEBBEN LANDT BUCK IN DE
LOOP VAN DE OCHTEND OP
HET MILITAIRE VLEGVELD
IN WASHINGTON.

INTUSSEN IN HET
"MILITARY COURT"...

VOOR DE EIS VAN DE AANKLAGER
EN DE PLEIDOOIEN MOETEN WE
EERST NOG EEN GETUIGE TEU
VOORDELE VAN BEKLAGDE HOREN
IS KOLONEL DANNY
AANWEZIG?...

NEE, SIR!... HIJ IS
NIET AANGEKOMEN...

GOEIE
GENADE

VICTOR
HUBBON
N.C.B.

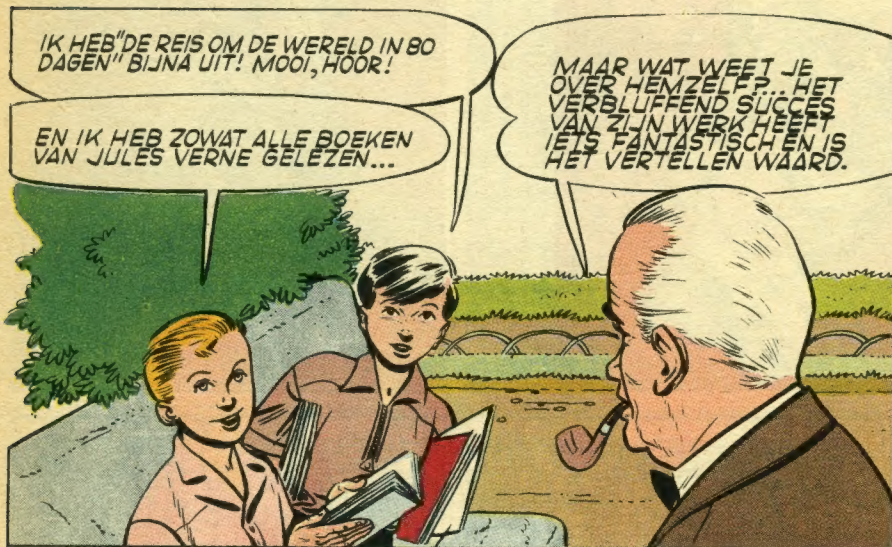
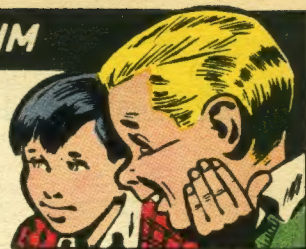
(Wordt vervolgd.)

UIT DE VERHALENTROMMEL VAN OOM WIM

EEN PROFEET VAN DE WETENSCHAP

IK HEB "DE REIS OM DE WERELD IN 80 DAGEN" BIJNA UIT! MOOI, HOOR!

EN IK HEB ZOWAT ALLE BOEKEN VAN JULES VERNE GELEZEN...

MAAR WAT WEEET JE OVER HEMZELF? HET VERBLUFFEND SUCCES VAN ZIJN WERK HEEFT IETS FANTASTISCH EN IS HET VERTELLEN WAARD.

NANTES 1828...

ZEG, JULES... WAT TEKEN JE DAAR?... IS ME DAT EEN RAAR MECHANIEK!...

MAAR, VADER, HET IS EEN STOOM-OLIFANT.

EEN MECHANISCHE OLIFANT!... WAT EEN FANTASIE... LAAT DIE JE TOEKOMST MAAR NIET SCHADEN!

ALS JULES 20 IS...

IK KOM BEROEMD TERUG, VADER!

EEN KORTE LEERTIJD IN PARIJS ZAL JE MEER WERKELIJKHEIDSGEVEN!

MAAR IN DE HOOFDSTAD...

'T SPIJT ME, OP HET OGENBLIK NIEMAND NODIG!...

HELAAS!... MIJN DIPLOMA'S BATEN ME GEEN ZIER OM AAN DE KOST TE KOMEN... IK HEB WEL EEN ROMAN OP STAPEL STAAN, MAAR DIE ZAL NIEMAND OOI LEZEN...

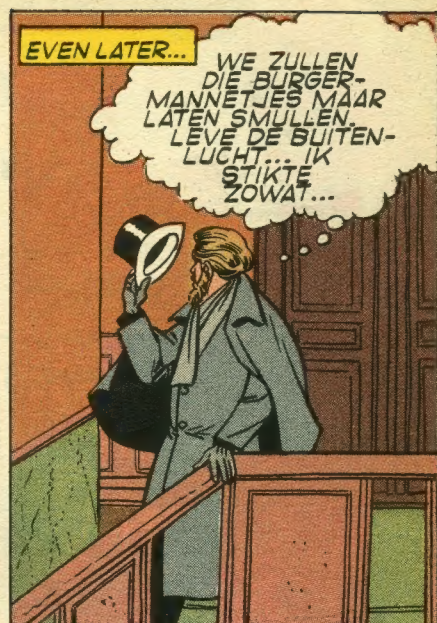

OP EEN AVOND IN HET ARMOEDIGE KAMERTJE DAT HIJ MET EEN VRIEND DEELT...

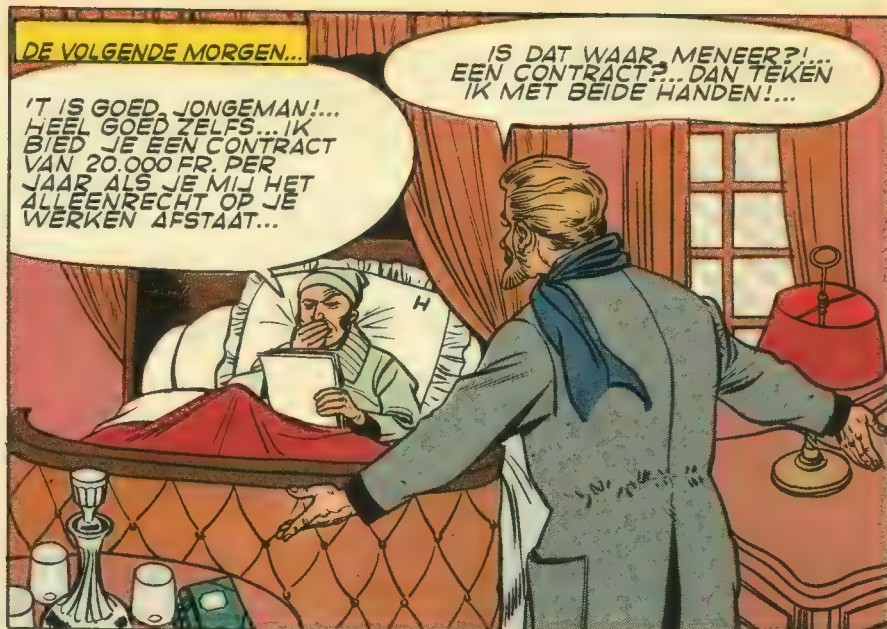
WE VASTEN NU AL DRIE DAGEN, WAT EEN LEVEN VOOR GENIEËN ZOALS WIJ!...

MOED HOUDEN, KEREL!... HIER IS EEN UITNODIGING VOOR JE VAN MEVR. BARRÈRE... JE MAG MIJN SCHOENEN EN HANDSCHOENEN LENEN. JE ZULT VAST ERG IN DE SMAAK VALLEN!

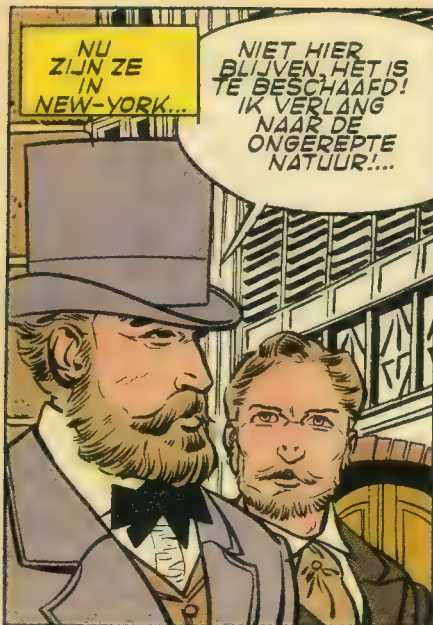

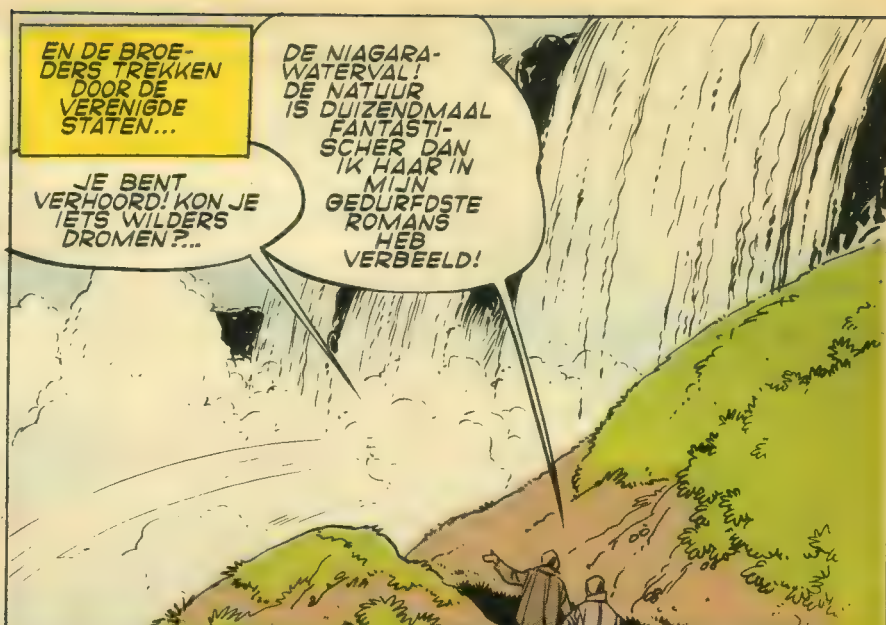

NU
ZIJN ZE
IN
NEW-YORK...

NIET HIER
BLIJVEN, HET IS
TE BESCHAAFD!
IK VERLANG
NAAR DE
ONGEREPTEN
NATUUR!...

EN DE BROE-
DERS TREKKEN
DOOR DE
VERENIGDE
STATEN...

JE BENT
VERHOORD! KON JE
iets WILDE
DROMEN?...

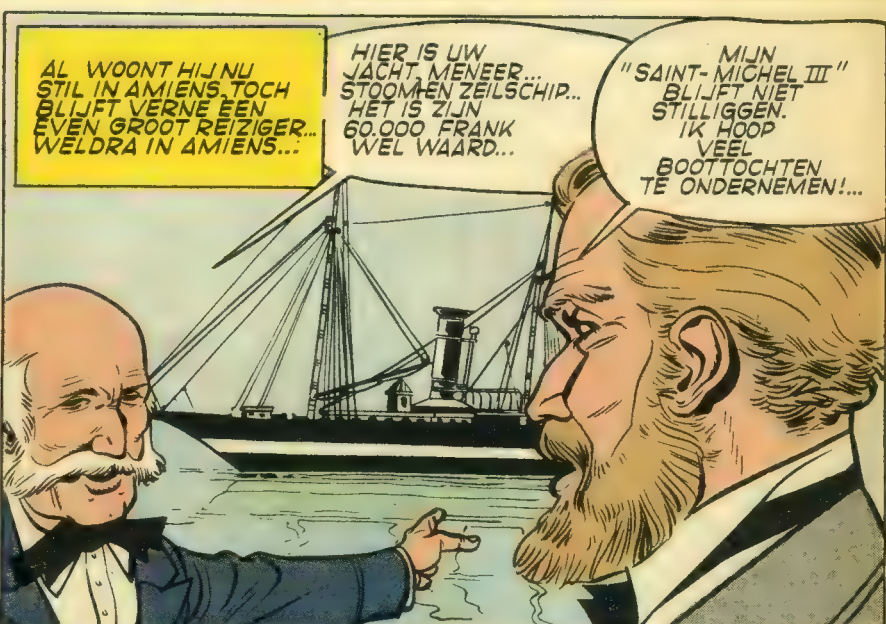
DE NIAGARA-
WATERVAL!
DE NATUUR
IS DUIZENDMAAL
FANTASTI-
SCHER DAN
IK HAAR IN
MIJN
GEDURFDESTE
ROMANS
HEB
VERBEELD!

IN FRANK-
RIJK TERUG...

IS HET WAAR
DAT U ZICH
IN AMIENS
WIL TERUG-
TREKKEN?...

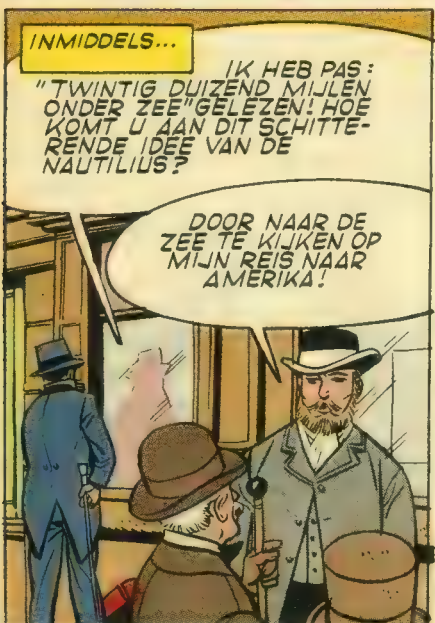
DE PROVINCIE
IS RUSTIGER
EN RUST
HEB IK
NODIG!...

AL WOONT HIJ NU
STIL IN AMIENS. TOCH
BLIJFT VERNE EEN
EVEN GROOT REIZIGER...
WELDRA IN AMIENS...

HIER IS UW
JACHT, MENEER...
STOOMEN ZEILSCHIP...
HET IS ZIJN
60.000 FRANK
WEL WAARD...

"SAINT-MICHEL III"
BLIJFT NIET
STILLIGGEN.
IK HOOP
VEEL
BOOTTOCHTEN
TE ONDERNEMEN!...

INMIDDELS...

IK HEB PAS :
"TWINTIG DUIZEND MIJLEN
ONDER ZEE" GELEZEN! HOE
KOMT U AAN DIT SCHITTE-
RENDE IDEE VAN DE
NAUTILIUS?

DOOR NAAR DE
ZEE TE KIJKEN OP
MIJN REIS NAAR
AMERIKA!

MET ZIJN JACHT
VAART VERNE DE
WERELD ROND...

EN IN ELKE TUSSENHAVEN SCHRIJF IK
EEN ROMAN!... MAAR IK BEN TE BEKEND...
OVERAL WORD IK MET EER OVERLADEN!

IERLAND, SCHOTLAND,
NOORWEGEN, PORTUGAL
EN NU ALGERIE!... JE
BENT EEN ECHTE ZEE-
ROB GEWORDEN, VRIEND...

VERNE'S NAAM IS AL ZO VERBREID DAT HIJ IN ROME DOOR DE PAUS WORDT ONTVANGEN...

NOOIT BEN IK DIEPER ONT-ROERD GEWEEST!...

MAAR ZIJN ROEM BEZORGT HEM VEEL VIJANDEN, VOORAL ONDER DE GELEERDEN...

DE UITVINDINGEN VAN DIE MENEER VERNE ZIJN NIETS DAN GEVAARLIJKE NONSENS!...

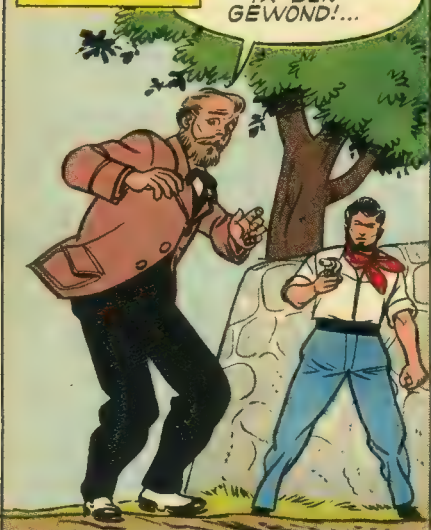

WAT EEN FANTAS-TERIJ! ONDERZEE-BOTEN! LOUTER TOEKOMSTMUZIEK!

WIJ MANNEN DER WETENSCHAP KOMEN TEGEN ZULK BEDROG OP!

OP EEN DAG ZELFS...

AAAAH!... MIJN BEEN!... IK BEN GEWOND!...

DE VOLGENDE DAG IN HEEL FRANKRIJK...

EEN GEK HEEFT OP VERNE GESCHOTEN... HIJ BEWEERDE EEN MISKEND GENIE TE ZIJN EN...

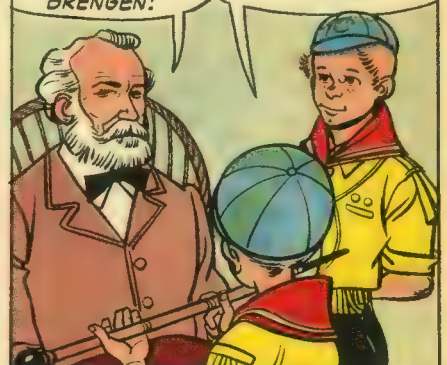

WAT EEN RAMP!...

VERNE BLIJFT GEBREKKIG, MAAR OP EEN DAG...

U IS ONZE LIEVELINGS-SCHRIJVER. DAAROM GEVEN WE U DEZE STOK!...

DANK JE WEL... DIT GESCHENK VAN MIJN EN-GELSMANNETJES ZAL ME VER BRENGEN!

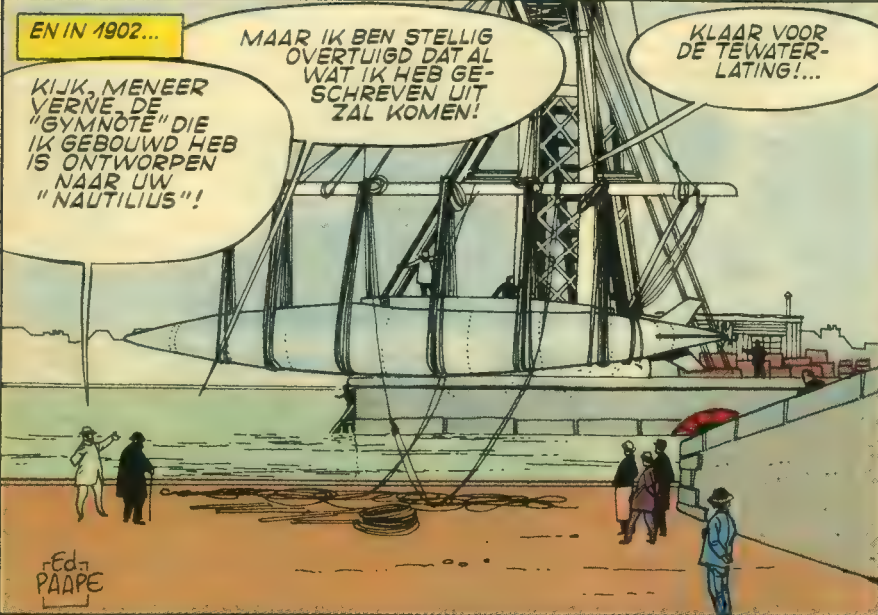

EN IN 1902...

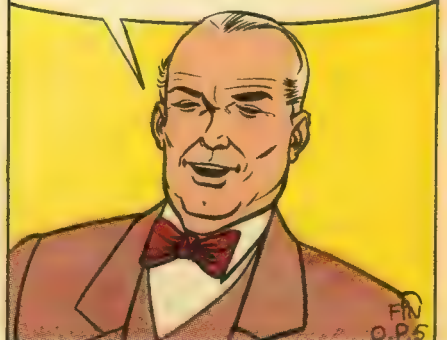
KIJK, MENEER VERNE, DE "GYMNOTE" DIE IK GEBOUWD HEB IS ONTWRPEN NAAR UW "NAUTILIUS"!

MAAR IK BEN STELLIG OVERTUIGD DAT AL WAT IK HEB GESCHREVEN UIT ZAL KOMEN!

KLAAR VOOR DE TEWATER-LATING!...

JULES VERNE WIST NIET HOE WAAR DIT WAS!... NIET ALLEEN DE ONDER-ZEEËRS, MAAR OOK DE MEESTE UITVINDINGEN ZIJN NU WERKELIJKHEID. EN WANNEER KOMT DE TRANSPORTBOM ER, DIE HIJ VERZON VOOR DE "REIS VAN DE AARDE NAAR DE MAAN" DAT ZAL DE TOEKOMST UITWIJZEN.

Edt PAAPE

FIN O.P.5

DE WONDERLAMP

Toen Ali Ben Joessef, de arme schoenlapper, naar Mekka was getogen, moederziel alleen op zijn oude kale kameel, hadden zijn burens ongelovig hun hoofd geschud, want Ali had niet bepaald de naam dat hij zo bijzonder vroom was.

Toch werd het door andere pelgrims bekend, dat het schoenlappertje enkele dagen gaans van de Heilige Stad gezien was. Daaruit bleek dus, dat het inderdaad in zijn bedoeling lag de Kasbah te bezoeken en de beroemde Zwarte Steen aan te raken. Ze moesten de waarheid wel inzien...

Eigenlijk had Ali lang geaarzeld eer hij de heilige tocht aanvaardde. Als hij tenslotte een zak met dadels en een zak met vers water op zijn lastdier had geladen en zijn gore goerbi en zijn armzalige winkeltje had verlaten, dan had hij dat niet gedaan om een overigens loffelijke zede te volgen. De schoenlapper had enkel het belang van een grotere bekendheid ingezien.

— Als ik terugkom, had hij overlegd, zullen de klanten elkaar in mijn winkel verdringen om iets van mijn eigen heiligheid op te vangen. Op het ogenblik kan ik me amper een keer in de maand een lekkere «koeskoes» betalen. Als ik terug ben, zal ik verschillende arbeiders moeten aannemen om voor me te werken, terwijl ik de genoegens van de rijkdom smaak!

En onder het smeden van zulke heerlijke plannen keerde Ali Ben Joessef naar zijn dorpje terug, gewiegd door de langzame, eentonige gang van zijn eerbiedwaardige kameel.

Ali dook dieper in zijn boernoes, trok aan zijn lange pijp en stak deze aan aan een vuur van drek, dat in het donker gloeide. Hij zuchtte van welbehagen. De eindeloze reis door de brandende, hete woestijn, liep ten einde.

Eensklaps werd zijn aandacht getrokken door het zonderlinge gedrag van zijn rijdier. Het was op zijn flank gaan liggen en zijn lange poten spartelden af en toe, terwijl er een groenige kwijl uit zijn bek vloeide. Ali sprong overeind. Hij streefde zijn trouwe makker, liefkoosde hem, was druk met hem in de weer, maar het mocht helaas niet baten. Nog geen twee minuten later was de oude kameel naar Allah's paradijs.

Met betraande ogen hield de schoenlapper een grafrede voor hem, een pasja waardig. Toen begon hij een graf te graven in het zand, opdat het stoffelijk overschot van het dier niet door de jakhalzen zou verscheurd worden.

Eensklaps stuitten zijn vingers op iets hards. Hij groef nog verder en aalde uit de kuil een fraaibewerkte olielamp te voorschijn.

— Die is van goud! riep hij uit. Ze zal een fortuintje waard zijn!

En hij bekeek haar met verrukte ogen. Hij keerde haar om en om, wreef haar vol liefde op, zodat tenslotte het deksel half open ging.

Meteen liet zich een schel gefluit horen. Zelfs de samoen maakte niet zoveel lawaai. Ali waande zich door djinns aangevallen, liet zich op de grond neerzakken met zijn gezicht in zijn handpalmen bedolven.

Eindelijk hield het helse gefluit op. Een stem als het gerommel van de donder bulderde:

— Vrij!... Vrij!... Vrij!... Ik ben vrij!

Een schallende schaterlach volgde. Ali durfde niet op te kijken. De geest, die in de lamp gevangen zat, vierde zijn vreugde de vrije teugel, zonder zich om zijn bevrijder te bekommeren. Nog altijd herhaalde hij op alle tonen en toonaarden:

— Vrij!... Vrij!... Vrij!... Ik ben vrij!

— Ik hoop dat u een goede geest is! zei de schoenlapper schuchter.

De ander draalde met antwoorden.

— Niet goed en niet kwaad! antwoordde tenslotte de zware stem die van vier kanten tegelijk scheen te komen. Maar ik mag je wel in een gouden lijstje zetten omdat je me uit mijn gevangenis hebt verlost...

— Dankbaarheid is een schone deugd, zei Ali kwasi-bescheiden.

— Zeker, maar ik kan helaas maar een week bij je blijven. Dat wil zeggen tot begin Ramadan. Daarna moet ik je voor immer verlaten. Maar stel je gerust, in die tijd mag je elke dag één wens uitspreken en ik zal zorgen dat die uitkomt. Vraag me onverschillig welk aards goed en ik geef het je.

— O, dank u, heer geest! stamelde Ali overweldigd door zijn geluk. U is te goed, te edelmoedig! Eén enkele wens zou me al in staat stellen de gelukkigste man van de wereld te worden.

— Ik geef je er zeven... en dat is nog niet te veel voor de dienst die je me bewezen hebt. Wat is je eerste wens?

— Ik wou zoveel goud als mijn kameel kan dragen!

— Hm, zei de geest. Vind je niet dat je dan eerst een kameel nodig hebt? De jouwe is zowat niet meer in staat iets te vervoeren.

— Dat is zo, gaf de schoenlapper toe. Daar had ik niet aan gedacht. Geef me dan maar een kameel... Nee, een dozijn kamelen!

— Goed! Hier heb je er twaalf, zoals je begeert.

En tweemaal zes kamelen kwamen uit het zand te voorschijn.

— Morgen vraag ik goud, zoveel goud als mijn twaalf kamelen kunnen torsen, bedacht Ali.

En tussen zijn dieren in viel hij in slaap.

Op de avond van de tweede dag bereikte de kleine karavaan de bron van Dzermat. Het was een vreselijke dagmars geweest. Hoe uitgeput de man en zijn dieren ook waren, ze popelden van blijdschap toen ze de enkele verschrompelde palmen ontwaarden, die om de bron heen stonden. De waterzak was al zes uur leeg en Ali's keel was zowat verschoeid, zijn tong was ruig als een leren zool en zijn hoofd barstte bijna.

Nauwelijks was hij in de karige schaduw van de palmen, of hij sprong op de grond en haastte zich naar de putrand, nam de oude emmer die daar op stond en liet die in de donkere opening neer, terwijl hij stevig het touw vasthield waarmee hij hem kon ophalen.

Hij hoorde het ding op de bodem van de put neerkomen. Dat klonk mat. Ongerust trok hij aan het touw. Toen merkte hij dat de bron van Dzermat droog stond.

— Allah behoeft me! riep hij uit. Wat

zal er van me worden in dit land van de dorst, zonder een dropje water?

De kamelen staken hun tong uit. Ze zouden het vertikken er weer op uit te trekken als ze niet eerst wat gedronken hadden. Met bedrukt hart moest Ali opnieuw een beroep op zijn goede geest doen.

— Hier ben ik. Wat wil je van me?

— Dat u water in die droge put laat komen.

Dadelijk waarschuwde een prettig gesijpel de schoenlapper dat ook dit verlangen was vervuld. Hij gooide de emmer weer over de rand en haalde hem vol met helder, fris water op. Hij dronk gretig en drenkte ook zijn dieren.

— Och, zei hij wijsgerig bij zichzelf. Ik heb toch nog vijf wensen te goed. Mijn goud komt morgen wel.

Maar de volgende dag kwam er een donkere wolk aan de kim opzetten. Dat was de samoen, de vreselijke woestijnwind, die de ogen verblindt, het vlees uitdroogt en de longen kapot maakt met zijn verzengende adem. Ali joeg zijn dieren voort, hopen dat het noodweer langs hem heen zou trekken zonder hem te deren. Maar de samoen zat hem al ras op de hielen en dwong hem af te stijgen. De eerste vlaag viel op de karavaan neer.

Toen de wind luidde stak Ali zijn hoofd uit zijn boerhoes en verkende met zijn rood ontstoken ogen de onmetelijke, effen vlakke. Hij kon onmogelijk zeggen hoelang de zandstorm had gewoed. Gelukkig schenen alle dieren ongedeerd het avontuur te hebben doorstaan.

Pas toen hij zijn weg wilde vervolgen, besefte hij het afschuwelijke van zijn toestand. De samoen had alle herkenningstekens, die het pad aangeven, uitgewist.

— Wat een tegenspoed is mij geschoren! kermde de arme schoenlapper. Hoe vind ik ooit de weg terug naar de oase van Afoeah?

— Wil je een mooie luchtspiegeling, die je veel zekerder naar je bestemming brengt dan alle herkenningpunten in de Sahara? fluisterde de geest hem met een honingzoete, verleidelijke stem in.

— O ja! antwoordde Ali, inziende dat hij voor de zoveelste keer door de welwillendheid van de geest uit de nood werd geholpen.

En als bij toverslag verscheen het spiegelbeeld van de oase met haar groene bomen, haar blauwe water, haar witte huisjes en haar « bordj » aan de lucht.

Als Ali dat gekund had, was hij dolgraag een paar dagen in de schaduw van de hoge palmen in Afoeah gebleven. Maar hij had haast om zijn dorp terug te zien. Terwijl hij zijn matten oprolde, ontdekte hij een prachtige bewerkte dolk, versiert met edelstenen, die in een bosje lag.

— Allah verwent me! bedacht hij, dolgelukkig met zijn vondst.

En hij borg het kostbare voorwerp in de plooiën van zijn boerhoes.

Ondertussen, terwijl hij de oase verliet, werd hij ineens omringd door een groep soldaten.

— Halt, riep de aanvoerder hem toe. Onze kaid heeft een dolkmes van onschat-

bare waarde verloren. Heb jij dat soms niet ergens ontdekt?

— Eh... nee, verzekerde de schoenlapper.

— Onderzoek hem aan de lijve! beval de laatste.

De soldaten ontdekten het wapen ondanks Ali's protesten en hij werd meteen voor de kaid gesleept.

— Dus, jij wilde me dat sieraad ontslen! zei hij. Ik zal je laten onthoofden.

— Genade, heer! gilde de pelgrim. Ik meende dat deze dolk tot mijn verzameling hoorde. Ik bezit er minstens honderd, volkomen gelijk aan de uwe, behalve dat ze van koper zijn en dat de ingelegde stenen alleen maar lijken op robijnen.

De huilerige toon van de schoenlapper roerde de kaid. Hij stuurde zijn wakers er op uit om de bewuste dolken te zoeken. In die tijd smeekte Ali de geest die waar neer te leggen op de plaats waar hij gezegd had, dat ze lag.

— Hij sprak de waarheid, heer, verklaarde de aanvoerder na afloop van zijn onderzoek.

— Je bent vrij! zei de kaid.

— Oef, zuchtte de schoenlapper. Dat was een benauwd ogenblikje. Nu, het hindert niet. Ik zal nu ernstig er aan moeten denken hoe ik het best de drie overblijvende wensen zal inkleden.

In die troosteloze uitgestrektheid waar de duinen elkaar opvolgen zover het oog reikt, waar de horizon samenvloeit met de witgloeiende hemel, schijnt alle leven onmogelijk. En toch leven er allerlei smerige schepsels onder het zand dat dezelfde kleur en dezelfde gedaante heeft.

Zoals bijvoorbeeld een gele slang, die bliksemsnel uit het niet te voorschijn schiet en zijn slachtoffer nog wissel, nog onverbiddelijker treft dan de weerlicht.

— Au, schreeuwde de pelgrim terwijl hij zijn zere enkel in z'n handen hield.

Maar hij wist, dat de beet van de zand-slang dodelijk is.

— Ik ben dood, brulde hij. Geest, kunt u niets doen om me te redden?

— Stel je gerust, Ali! Het gras dat derwisbaard wordt genoemd is onfeilbaar tegen de beet van de zand-slang!

— Geef me dan derwisbaard, hijgde de stervende. Vluc, alstublieft! Ik sterf!

— Kijk eens om! Achter je vind je een bosje er van!

Zijn laatste krachten verzamelend, rukte Ali Ben Joessief de plant er uit en legde deze op de wonde. Eens te meer was hij gered!

De zesde dag ontmoette Ali een klui-zenaar.

— Ik begrijp niet hoe iemand zo kan leven, zei hij tegen hem.

— Ik zou de gelukkigste mens van de wereld zijn als ik niet aan chronische nies-zucht leed! zei de man. Ach, kon ik maar een middel vinden... ha, ha... hatsjie!

— Gezondheid, zei de schoenlapper be-leefd.

Daar verscheen een grote mandfles met een gele vloeistof er in. Op het etiket stond: wondermiddel tegen het niezen.

— Allah zij gezegend! riep de klui-zenaar uit.

— Verroest, vloekte onze pelgrim, want hij beet op zijn tong.

Al die avonturen hadden Ali, die gehoopt had met zijn weldoener samen in zijn dorpje terug te keren, opgehouden. Hij was er nog een halve dagmars vandaan, toen hij de zware, machtige stem hoorde weerklinken:

— Vriend, nu moeten we scheiden, zei de geest. Zeg me meteen wat je laatste wens behelst!

— Ik wou zoveel goud bezitten als m'n twaalf kamelen kunnen dragen, prevelde de schoenlapper vurig.

— Wees voldaan, Ali Ben Joessief, en vaarwel!

— Vaarwel, goede, machtige, edelmoe-dige geest!

Elk dier bezweek nu bijna onder een enorm aantal zakken vol met goudstukken. Lang bleef Ali in een soort verrukking staan, terwijl hij onverpoosd herhaalde:

— Ik ben rijk!... Ik ben schatrijk!... Ik ben de rijkste, de gelukkigste man van de aarde!

Als hij zijn verbeelding wat had ingetoomd, zou hij het rode slijb hebben opgemerkt, dat een onweer pas aan de oever van de bergstroom had opgehoopt en was hij daar uiterst voorzichtig in gereden! De kamelen begonnen ineens schorre, wanhopige kreten uit te stoten, welke de pelgrim uit zijn gepeinzen opschrikte. Zijn haren rezen te berge. Zijn dieren, zijn fortuin en hijzelf waren op weg in de modder weg te zakken!

Vergeefs trachtte hij de volkomen ontzederde dieren aan te moedigen, die schudden om hun zware last af te schudden. Sommigen zaten half onder de modder... Zijn rijdier dat nog zwaarder was beladen, zakte zienderogen weg. Ali sneed de riemen door die de kostbare zakken vasthielden. Zo slaagde het dier er in zich uit de afschuwelijke beklemming te bevrijden. Het holde als een wervelwind door het wed, ondanks de kreten van de schoenlapper die althans nog enkele zakken goud had willen redden. Helaas, toen de kameel stil stond, waren de wanhopige kreten van zijn soortgenoten verstomd. Het rode slijb had ze verzwolgen, met Ali's hele fortuin!

De arme schoenlapper, die naar Mekka was vertrokken met een kameel, water en dadels, kwam net zo terug van zijn verre tocht, een bittere ontgoocheling rijker. Maar daar stierf hij niet van, integendeel!

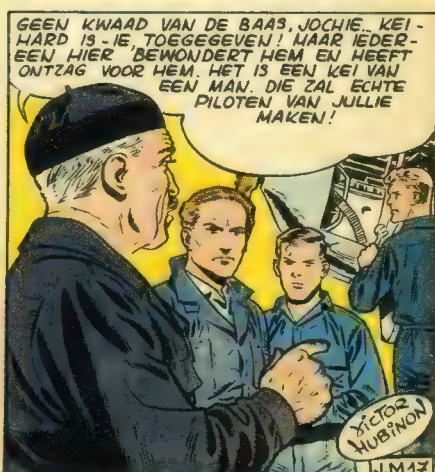
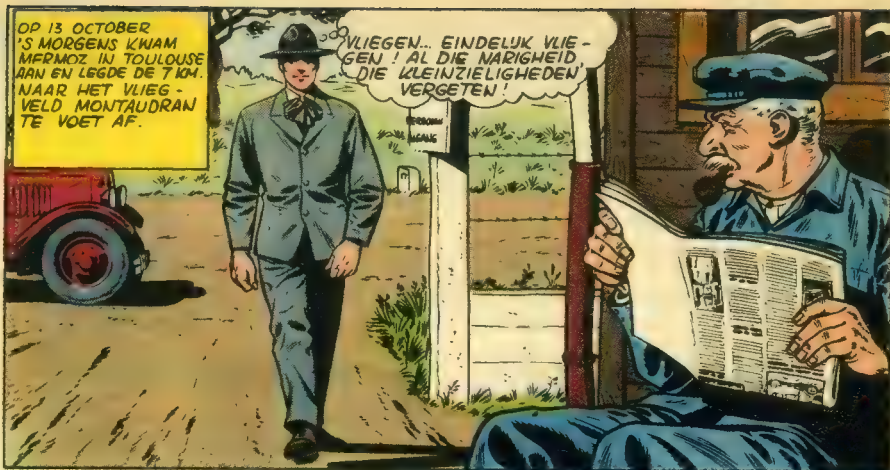
Als een klant van hem zich meewarig uitlaat over de tegenspoed van onze ongelukkige pelgrim — en er komen tegenwoordig veel klanten bij hem om hun muilen te laten maken — dan antwoordt de held wijsgerig:

— Geld baart niets dan zorgen, dat is weer eens gebleken. Gelooft me: als een mens genoeg verdient om zijn buikje met dadels te vullen en eens per maand van een lekkere koekjes te smullen, dan is hij de gelukkigste van alle stervelingen!

En het toppunt is wel dat Ali Ben Joessief dit geloofde ook!

C. JOEL.

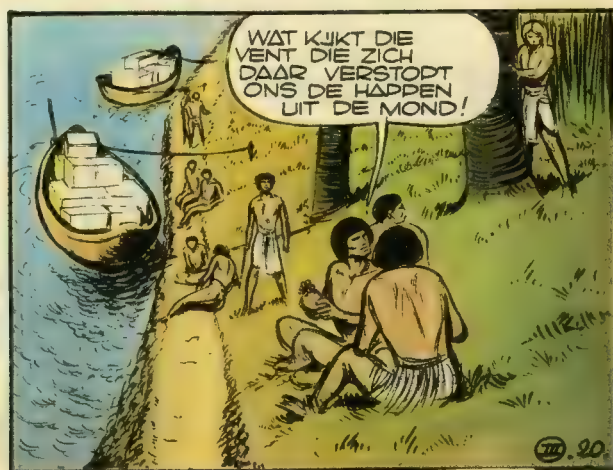
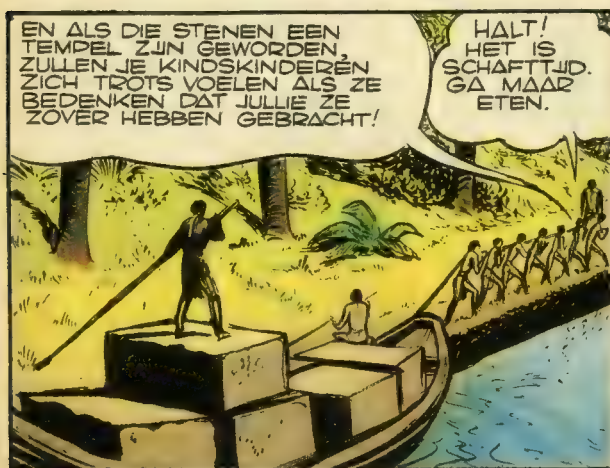
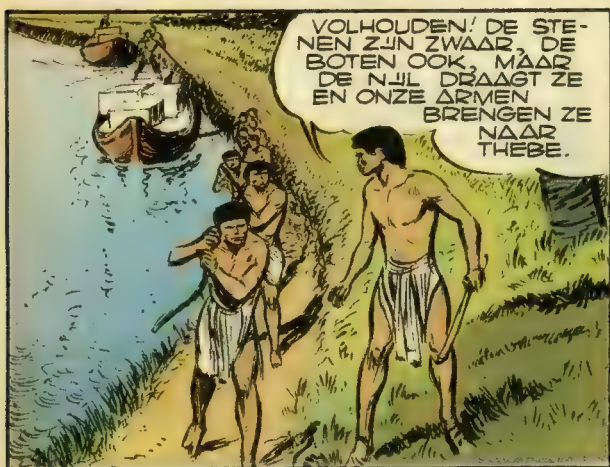
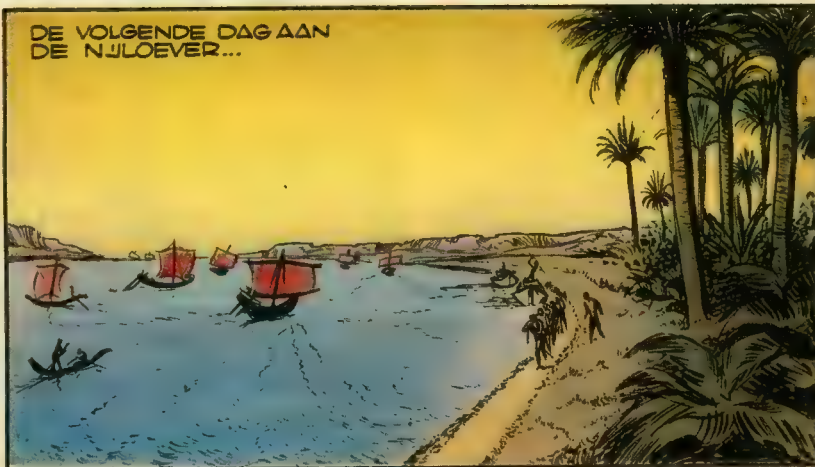

BEELDEN UIT DE
WERELDGESCHIEDENIS

DE TALISMAN VAN TIMOER

(Wordt vervolgd.)

Piet Kwabbernoot krijgt vaak de klappen...
Een rakker klaagt : die arme Piet!
Als Sjarel nu naar lucht moet happen
beklaagt hij « arme Piet » vast niet!

Er is eens een briefje gekomen van een rakker uit Boom. Deze schreef, dat hij zo'n medeliden had met P. K., omdat die er overal en altijd werd tussengenomen.

Pietje zelf heeft die brief natuurlijk ook gelezen en het heel vriendelijk van dat rakkertje gevonden. Toch moest Piet ook lachen. Hij heette toch niet voor niets Kwabbernoot! Bovendien moest er toch iemand zijn die met blijde snuit de plaagzucht en spoellicht van de anderen over de rug zou kunnen laten gaan!

Piet kan er zelf ook mee terecht. Als je hem zo stil genietend door het Robbedoes-huis ziet stappen, berg je dan maar! Pietje zit dan iets uit te broeden en heeft bij voorbaat al pret.

Luister maar eens naar de scheerkwast-geschiedenis van ZURE HARING uit Vechmaal :

WEDERZIJDSE COMPLIMENTEN

Sjarel, de goeie oude Sjarel de Zetter, stond met de scheerkwast in zijn zettars-hand zich ijverig in te zepen. Intussen galmde uit zijn zettarsborst een melodie, die een aria uit Figaro moest voorstellen. Het klonk als het geluid van een verkouden pistool. Af en toe werd deze « soete melodey » onderbroken door een minder poëtische uitdrukking, en wel telkens als de scheerkwast in Sjarels goepende bakoven verdween. Maar na deze onderbreking werd de Figaro verder gemarteld tot de ruiten er van trilden...

Plotseling vloog de deur open. Piet Kwabbernoot riep :

— Sjarel, raad eens wat...

Verder kwam hij niet. Hij werd onderbroken door een gorgelend geluid, dat uit Sjarels dampend keegat kwam. Tot zijn stomme verbazing zag Piet hoe de scheerkwast in de onpeilbare diepte van Sjarels slokdarm verdween. Piet kon zijn bloed-eigen ogen niet geloven. Maar toen hij zag, dat Sjarel alle kleuren van het spectrum aannam, oordeelde hij het raadzaam de plaat te poetsen. Sjarel zorgde er echter voor, dat de plaat ongepoetst bleef en met al de kracht van zijn zettarsarm klakte hij het kommetje kokend scheerwater tegen het vleesrijkste deel van P. K.'s lichaam. Het slachtoffer stootte een kreet uit, die deed denken aan een varken, dat levend gevuld en gebraden werd. Het volgende ogenblik zelde hij door de gang, met beide handen zijn gefolterd lichaamsdeel beschuttend...

's Namiddags zaten Sjarel — met koude compressen op de maagstreek — en Piet — met zijn zitvlak in een emmer ijskoud water — vreedzaam te schaken.

Plots vroeg Sjarel :

— Wat wilde je mij vanmorgen eigenlijk vertellen?

Beteuterd antwoordde Piet :

— Ik las zojuist in de krant van een vent, die zijn scheerkwast inslikte en... er honderd jaar mee is geworden...

Ook voor je tekening : duim op! Alleen je schaduwwerking is niet helemaal juist. Van de revolver valt de schaduw links, van het lichaam van de inbreker rechts.

Fijn, dat je eindelijk weer iets van je laat horen. Je vraagje, hoe een beeldverhaal wordt geboren, komt in orde.

PAULA VAN CLAVER uit Hal'weg neemt een sprongetje naar het dichtersperk :

KLEINE BROER

Ik heb een kleine broer
Van maar drie jaartjes oud.
Hij is o zo erg lief,
Maar soms ook wel eens stout.

Ik kan fijn met hem spelen,
paardje op mijn knie.
Dan juicht hij van pret
En kraait wel voor drie.

Ik heb een kleine broer
Van maar drie jaartjes oud.
Nee, ik zou nooit kunnen zeggen,
Hoeveel ik wel van hem houd.

Ik kan fijn met hem spelen,
Van « horkiz » en « boe, boe, roet! »
Van mij mag hij altijd
Zo klein blijven en zoet.

Ik hoop, dat hij niet zo
worden zal als Kees en Jan
En Freck, die zo heel stout aan
Mijn haren trekken kan.

Kom, rakkeresje, je moet niet bang zijn om je knolletjes op te sturen. Voor je twaalf jaar heb je dit heel goed gedaan. Dat het hier en daar niet loopt : geeft niets! Alle begin is moeilijk. Een goeie raad : het zelf hardop lezen. Dan merk je vanzelf, waar het rythme stukt. Goeie moed, hoor Paula! En zou je eens voor een schuilnaam willen zorgen? Jij als meisje kan het best een bloemennaam kiezen, of een naam van een heldin uit een mooi verhaal of sprookje.

Een klein voorbeeldje om je op de goeie weg te helpen : de laatste vier regels :

Ik hoop, dat hij niet zo
Worden zal, als Kees en Jan
En Freck, die zo heel stout aan
Mijn haren trekken kan.

De dik gedrukte woorden of lettergrepen zijn in het rythme de lange, benadrukte tijden. Vind je niet, dat het als volgt beter loopt :

Ik hoop, dat hij toch niet
Zo worden zal als Jan,
Of Freck die heel stout aan
Mijn haren trekken kan.

Zo heb je in elk vers drie lange tijden. Dit is natuurlijk niet beslist noodzakelijk, maar voor een beginnening wel aan te raden. Succes!

Ja, ja! CONCHITA 34.227 uit Mariaburg leeft nog. Zij is vandaag onze gast :

PIET KWABBERNOOT, DE MARSIPU-LAMI EN NOG IEMAND

Onze helden in het Robbedoes-huis hadden reuze honger gekregen. Gevolg van hun avonturen. Conchita was koekeken aan het bakken.

Piet en de Marsupilami vonden dat het wat al te lang duurde en gingen eens in de keuken neuzen, of ze niets konden verschaalen.

Conchita was de eerste de beste niet. Ze zei, dat iedereen honger had en dat zij netjes konden wachten.

Maar nu moest het juist lukken, dat er geen eieren genoeg in de keuken waren. Ze ging naar de eettaal en liet Blinkie een stuk of vijftig eieren halen. Intussen wilden Piet en de Marsupilami de pannekoeken opeten. Maar juist toen ze aan de pan kwamen, vielen er enkele beenderen van een geraamte uit de schoorsteen in de pannekoeken. Conchita kwam terug, zag het, werd

kwaad en vroeg, wie haar dat gelapt had.

— Mag Joost weten, klonk het antwoord.

Ze wierp de beenderen-pannekoek weg en bakte een andere. Even later vlogen er weer een dozijn in de smakelijk ruikende koeken.

Ze gingen buiten eens kijken. Ze zagen, dat een kwibus met pijp zich achter de schouw wilde verstoppen. Onze acht-haar riep :

— Zeg, Sjarel, kom maar naar beneden! Ik heb je wel herkend!

Toen ze later aan tafel zaten, vroeg onze Kwabber :

— Waarom deed je dat?

— Guizgaards moeten ook hun tijd kunnen afwachten. Jullie weten wel, wie ik bedoel, nietwaar?

We zijn blij onze Maria weer eens te zien. Ze kan toch zo leuk vertellen! Goed je best blijven doen op school, hoor rakkeresje! Snuffel pikte er natuurlijk een paar taalfouten uit. Wees verder gerust : onze tuin is een luilekkerland en je krijgt er nooit straf, behalve dan voor de pik-weg knollen. Stuur je nog eens gauw wat?

En dan de Eervolle Vermeldingen : TAR-ZAN uit Rotterdam : let bij je tekeningen eens goed op de verhoudingen. Of heb je het zo gewild? Snuffel zou je dergelijke vrijheden toch afraden. Je bent nog niet ver genoeg gevorderd. GUSTAAF DE SMET uit St. Gillis-Dendermonde : je werkt mooi losjes met de pen. We missen reliëf, diepte. Je kan dit verkrijgen door als het ware de zon, het licht van de zijkant te laten vallen. Valt het licht van rechts, dan krijg je schaduwpartijen en schaduwvlakken aan de linkerkant. Dit tot in details volhouden. Dit laatste geldt ook voor WITTE RAAF uit ???, die inderdaad heel goed met reliëf werkte, maar de lichtvallings niet volkomen heeft volgehouden. Dit raafje heeft anders keurig zijn best gedaan.

En nu, beste rakkers : April doet wat ie wil, maar Sjarel ook! Een brave kerel, die zetter! Maar als het tijd is om op te stappen is het beter uit zijn buurt te blijven. Hij maakt appelmoes van ons!

Tot de volgende week! Hou je goed, hou je haaks! Veel groeten van Sjarel, Piet en jullie opperknollenplanter

SNUFFEL.

WIE WEET HET? (Oplossingen van bladz. 3.)

SPEL Nr. 2

SPEL Nr. 3

A : Lier. — B : Luit. — C : Sistrum.
— D : Tympanon. — E : Pansfluit. —
F : Vielle. — G : Serpent.

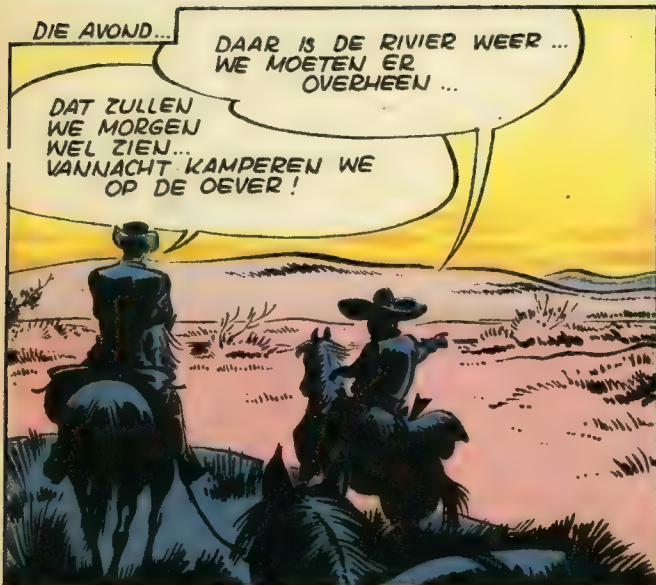
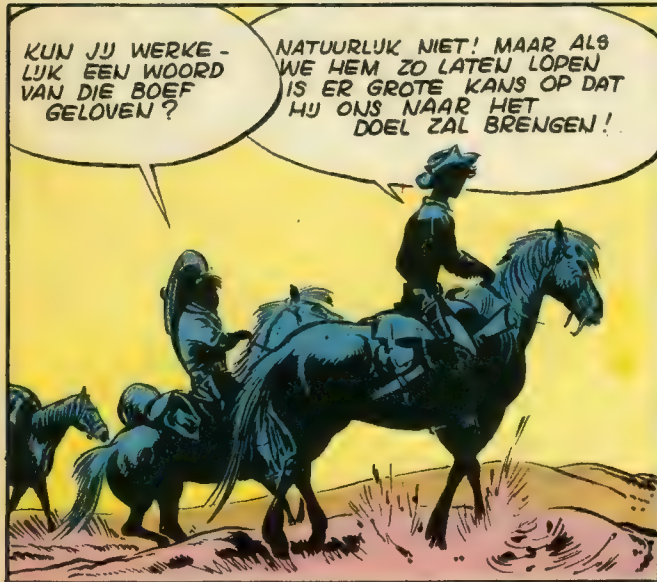
SPEL Nr. 4

1 : Beethoven. — 2 : Schumann. —
3 : Schubert (Oostenrijker). — 4 : Debussy. — 5 : Gershwin.

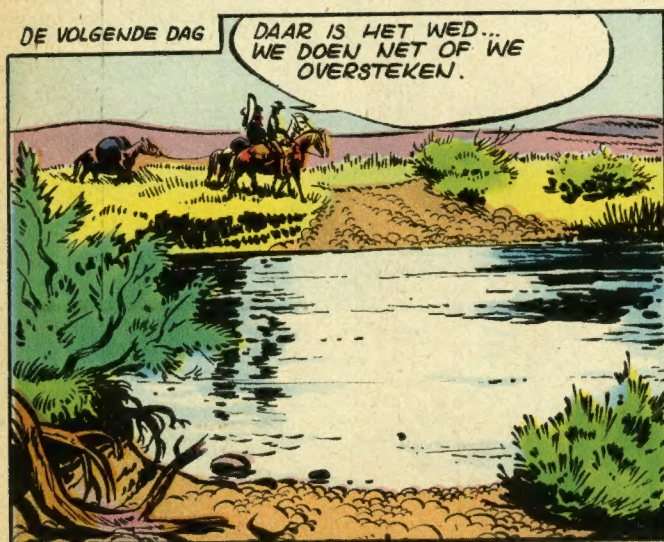
SPEL Nr. 5

1 : Waar.
2 : Onwaar, het is een monster of een boze fees.
3 : Onwaar, het was een vioolbouwer.
4 : Fout, met de vingers.
5 : Waar, familie van de viola (oudere viool).

(Wordt vervolgd.)

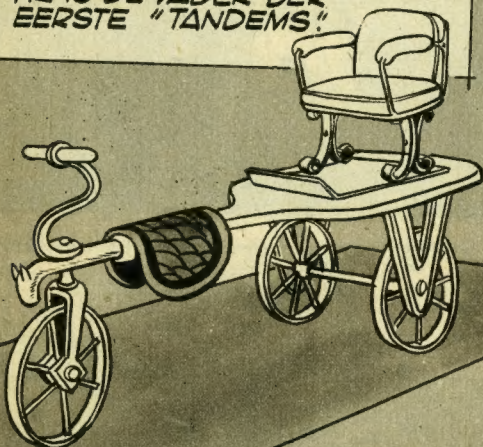

de BONTE WERELD

DE OUDSTE VOORVADER VAN DE FIETS IS DE CELERIFÈRE VAN MARKIES DE SIVRAC UIT 1791. DEZE BE-STOND UIT EEN HOUTEN DIERENLIJF OP TWEE WIELEN, ZONDER STUUR OF REM, EN MOEST MET GROTE VOETSTAPPEN VOORTGETRAPT WORDEN.

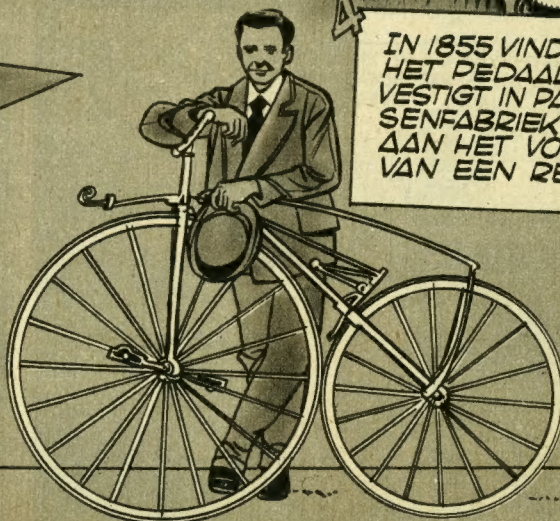
DIT RIJWIEL BOEKTE EEN ENORM SUCCES. MAAR HET WAS ZWAAR (40kg.) EN KON NIET ZWENKEN. IN 1818 VOND DE BADENSE FREIHERR VON DRAIS DE "DRAISIENNE" UIT, MET VERSTELBARE ZITPLAATS EN BESTUURBAAR VOORWIEL. HIJ IS DE VADER DER EERSTE "TANDEMS".

DE EERSTE HINDERNISRENNEN, VOORLOPER VAN DE WIELERCROSS, WERDEN OP EEN BAAN VAN WIEBELENDE PLANKEN GEREDEN, TUSSEN STENEN MUREN EN WATERPLASSEN DOOR. MAAR ALLEEN RENNEN VOOR DAMES TROKKEN VEEL PUBLIEK.

IN 1855 VINDT ERNEST MICH HET PEDAAL UIT. ZIJN VADER VESTIGT IN PARJIS DE EERSTE SENFABRIEK. DE PEDALEN AAN HET VOORWIEL, DAT VAN EEN REM IS VOORZIE

LICHTER GEWORDEN EN VAN EEN BESTURING VOORZIEN VINDT DE DRAISIENNE GROTE BIJVAL IN ENGELAND ONDER DE NAAM "HOBBY HORSE"

Fiets

7

VAN NU AF WORDT DE "VÉLOCIPÈDE" GEDURIG VERBETERD. IN 1869 UITVINDING VAN HET KOGELLAGER EN DE KETTINGAANDRIJVING. IN 1875 ONTSTAAT DE "SPIN" MET HET REUZEN VOORWIEL. SOMMIGE MODELLEN WAREN WEL 2 M.50 HOOG.

8

IN 1888 VINDT DE DIERENARTS DUNLOP DE LUCHTBAND UIT. DAT ZELFDE JAAR KLOPPEN FRANSE MILITAIRE WIELRIJDERS BIJ EEN SPRINT DE KAVALE-
RISTEN.
IN 1891 DE EERSTE WEDSTRIJD PARIS-BORDEAUX, IN 1894 HET EERSTE RIJWIELSALON TE PARIS.

DE EERSTE RONDE VAN FRANKRIJK WERD IN 1903 GEREDEN EN DOOR DE FRANSMAN GARIN GEWONNEN. DE "DERAILLEUR" WAS TOEN NOG ONBEKEND EN DE RENNERS MOESTEN ZELF ALLE REPARATIES DOEN.

9

SEDERT HEEFT DE FIETS DE WERELD VEROVERD EN ZIJN DE KAMPIOENEN HOOG-VEREERDE, VET BETAALTE STERREN GEWORDEN.

10

HAUX
ER
TE FIET-
ZITTEN
OOK
EN.

